

TOPLUMSAL PATOLOJİLER ve SAYILMAMA DENEYİMLERİ İŞİĞİNDA TANINMA

Mete Han Arıtürk, Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü,
ORCID: 0000-0003-3773-9610, e-posta: metehan.ariturk@deu.edu.tr

Tanınma teorisi, çağdaş toplumun süregelen ideolojik, politik ve hatta yeniden dağıtımına dair sorunlarını teşhis etmek ve değerlendirmek için eleştirel sosyal teoriye önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. Eleştirel Teori olarak da bilinen Frankfurt Okulu'nun üçüncü kuşağının temsilcisi kabul edilen Axel Honneth, hem genel anlamda toplum felsefecileri hem de daha özel bir kapsamla tanıma hususunda çağımızın öncü teorisyenleri arasında yer almaktadır. Honneth, toplum felsefesi geleneği içerisinde Eleştirel Teori'nin izinden giderek ahlaki ilerlemenin tarihsel aşamalarını çözümlenmeye çalışır. Bu bağlamda; rasyonel tesirin kademeli bir biçimde gerçekleşmesi sürecinde ortaya çıkan ısrarcı ve dirençli “rahatsızlıklara”, “toplumsal patolojiler” adını verir. Düşünür toplum teorisiyle, eleştirel geleneğin bir parçası olmasının bir gerekliliği olarak çağdaş toplumsal yapıların ihtiva ettiği bu toplumsal patolojileri teşhis etmenin ve çözümlenmenin yollarını aramaktadır. Bu bildiride Honneth'in tanınmanın karşısında konumlandığı sayılmama deneyimleri bağlamında toplumsal patolojileri nasıl konumlandığı ve ne tür çözüm önerileri sunduğu tartışılacak, yine bu önerilerin Eleştirel Teori geleneğinin misyonuyla uyumlu olup olmadığı veya ne ölçüde gerçekleştirilebilir olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Patolojiler, Tanınma, Sayılmama